

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA Nr. _____

din _____ 2022

Chişinău

pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova

În temeiul art.7, lit. b) și e) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412) și Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.21-24, art. 68), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 34-36, art. 200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) Pe tot textul Hotărârii și anexelor:

cuvintele „Fondul național pentru dezvoltare regională ” la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Fondul național pentru dezvoltare regională și locală” la forma gramaticală corespunzătoare.

cuvintele „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului”, la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională”, la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului”, la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „conducătorul autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională”, la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „Strategie de dezvoltare regională și plan operațional” la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „Program Operațional Regional” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „Planul de acțiuni” la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „Planul de implementare al Programului Operațional Regional” la forma gramaticală corespunzătoare.

2) Punctul 1 din hotărâre se completează în final cu următoarea sintagmă: „Agenția de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău, în calitate de instituție publică, al cărei fondator este autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”.

3) Anexa nr. 1 se abrogă;

4) La Anexa nr. 2:

punctul 4 va fi expus în următoarea redacție „Consiliul Regional este responsabil de coordonarea și promovarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională la nivel local și de aprobarea Programului Operațional Regional și Planului anual de implementare.”;

punctul 6 va fi expus în următoarea redacție „Consiliul Regional este format având la bază principul reprezentativității autorităților administrațiilor publice locale, sectorului privat și a societății civile”;

la punctul 7:

după cuvintele „În componența Consiliului Regional” se completează cu cuvintele „pentru Dezvoltare Nord, Centru, Sud”;

lit. a) propoziția a doua, cuvintele „delegați de către asociația primarilor” vor fi substituite cu cuvintele „delegați în cadrul adunării generale a primarilor din fiecare raion”;

se completează cu un nou punct 7¹, cu următorul cuprins:

„7¹. În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia intră:

a) Guvernatorul (Bașkanul) Găgăuziei;

b) conducătorii administrațiilor raionale;

c) 3 primari delegați de adunarea generală a primarilor din Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia;

d) câte un reprezentant al sectorului privat și al societății civile din fiecare raion, selectați conform procedurii stabilite de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”;

se completează cu un nou punct 7², cu următorul cuprins:

“7². În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chișinău intră:

- a) Primarul general;
- b) un reprezentant delegat de către Consiliul Municipal;
- c) trei primari delegați de adunarea generală a primarilor din Municipiul Chișinău;
- d) doi reprezentanți ai sectorului privat și doi reprezentanți ai societății civile, selectați conform procedurii stabilite de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”;

punctul 8 va avea următorul cuprins:

„8. În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord, Centru, Sud vor fi incluși câte 5 reprezentanți ai sectorului privat și 5 reprezentanți ai societății civile. În toate consiliile regionale pentru dezvoltare, reprezentanții sectorului privat și ai societății civile din regiunile de dezvoltare respective vor fi selectați prin concurs de către autoritatea de elaborare a politicilor de dezvoltare regională.”;

punctul 9 se abrogă;

punctul 11 va avea următorul cuprins:

„11. Președintele și vicepreședintele Consiliului Regional sunt desemnați din rândul membrilor – reprezentanți ai autorităților publice locale pentru o perioadă de 2 ani și nu pot deține două mandate consecutive.”;

din punctul 16, se abrogă: litera d) din subpunctul 2); subpunctul 4); subpunctul 6) și litera b) din subpunctul 7);

la punctul 23, cifra „15” se substituie cu sintagma „10 zile calendaristice”;

punctul 32 va avea următorul cuprins:

„32. Ședințele ordinare și extraordinare sunt considerate deliberative dacă sunt prezenți cel puțin 1/3 din numărul membrilor permanenți ai Consiliului Regional. În cazul când la ședință nu este prezent numărul necesar de membri permanenți, ședința este amânată și, în timp rezonabil, se convoacă o nouă ședință”;

la punctul 34, după cuvintele „membrul Consiliului Regional” se completează cu cuvintele „cu excepția președintelui și vicepreședintelui”;

se completează cu punctul 34¹ cu următorul cuprins:

„34¹. În caz de imposibilitate de participare la ședință a președintelui și vicepreședintelui Consiliului Regional, președintele ședinței se alege „ad-hoc” cu votul majoritar al membrilor permanenți prezenți la ședință”.

5) La Anexa nr.3:

punctul 7 va avea următorul cuprins:

„7. Agenția se constituie în fiecare regiune de dezvoltare pentru realizarea obiectivelor naționale ale politicii de dezvoltare regională și implementarea Programului Operațional Regional.”;

punctul 9 la subpunctul 3):

litera a) va avea următorul cuprins: „asigură utilizarea conformă a mijloacelor financiare alocate pentru finanțarea implementării programelor și proiectelor și pentru asigurarea funcționării instituției.”;

litera c) se abrogă;

punctul 14 va avea următorul cuprins:

„14. Structura și personalul scriptic ale Agenției se aprobă de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională și va include următoarele subdiviziuni: subdiviziunea de planificare și programare; subdiviziunea de management integrat al proiectelor; subdiviziunea de monitorizare și evaluare; subdiviziunea administrativă.”;

punctul 17 va avea următorul cuprins;

„17. În calitate de document principal privind organizarea, funcțiile și obligațiile de serviciu, gestionarea, administrarea și procedurile relevante, Agenția va utiliza Manualul Operațional, aprobat de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”;

punctul 24 se completează cu lit.i), cu următorul cuprins:

„i) asigură coordonarea proiectelor de asistență externă și cele finanțate din contul mijloacelor financiare naționale.”.

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Prim-ministru

Natalia GAVRILIȚA

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru, ministrul
infrastructurii și dezvoltării regionale**

Andrei SPÎNU

Ministrul finanțelor

Dumitru BUDIANSCHI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern este elaborat în vederea realizării prevederilor Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, aducerii în concordanță a Hotărârii Guvernului nr.127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova cu recente modificări ale cadrului normativ în domeniul dezvoltării regionale și locale (Legea nr.27/2022, Hotărârea Guvernului nr.152/2022, Hotărârea Guvernului nr.172/2022).

În același timp, elaborarea proiectului de act normativ este condiționată de realizarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare regională pentru anii 2022-2028, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.40/2022.

Astfel, Legea nr. 438/2006 prevede constituirea în Republica Moldova a 6 regiuni de dezvoltare: Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia, Municipiul Chișinău și Transnistria. Concomitent, art. 8 alin. (1) din Legea vizată, prevede că Agenția de Dezvoltare Regională se constituie în fiecare regiune de dezvoltare, are personalitate juridică și activează în conformitate cu un regulament-cadru, elaborat și aprobat de Guvern (anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 127/2008).

Constituirea cadrului instituțional pentru implementarea politicii de dezvoltare regională în regiunea de dezvoltare Chișinău reprezintă un obiectiv enunțat în toate ciclurile de planificare strategică a dezvoltării regionale, pornind de la Strategia națională de dezvoltare regională pentru anii 2010-2012 și până în prezent.

În altă ordine de idei, prin finalitatea proiectului respectiv se va oferi posibilitatea localităților din municipiul Chișinău să participe la concursurile de proiecte, cu finanțare din sursele Fondului național pentru dezvoltare regională și locală (FNDRL), precum și a partenerilor de dezvoltare. De altfel, în perioada ultimilor ani, au fost mai multe solicitări din partea autorităților publice locale din Chișinău și suburbii, cu demersuri în adresa MIDR privind crearea Agenției de dezvoltare regională (ADR) Municipiul Chișinău.

Realizarea acestui obiectiv va permite atragerea mijloacelor financiare suplimentare pentru localitățile din municipiu din partea partenerilor de dezvoltare. Drept exemplu, pe parcursul anilor 2021-2022, ADR-urile gestionează circa 760 mln. lei, dintre care circa 540 mln. lei sunt provenite din surse externe. Acest fapt denotă încrederea partenerilor de dezvoltare în instituțiile de dezvoltare regională.

Nemijlocit, elaborarea proiectului de hotărâre este condiționată și de deciziile Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale nr. 18/18 din 26 decembrie 2018 și nr.12/21 din 10 iunie 2021 cu privire la instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Chișinău, prin care se stabilește și constituirea ADR Chișinău.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Acest proiect de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern vizează operarea unor modificări în mecanismele de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 127/2008 și contribuie la îmbunătățirea acestora.

La modul practic, prin proiectul de hotărâre se urmărește aducerea în concordanță a unor noțiuni cu recentele modificări ale cadrului normativ în domeniu, instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Municipiul Chișinău, constituirea ADR Municipiul Chișinău, și excluderea din actul normativ existent a unor prevederi care sunt reglementate de alte acte normative.

Astfel, au fost ajustate noțiunile cadrului instituțional existent la definițiile noului cadru normativ și a fost introdus un nou punct care prevede crearea Agenției de dezvoltare regională Municipiul Chișinău (ADR Municipiul Chișinău) în calitate de instituție publică, al cărei fondator este autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.

În aceeași ordine de idei, din Hotărârea Guvernului nr.127/2008 a fost abrogată Anexa 1, ce vizează Regulamentul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Anexa 4 ce vizează Regulamentul de formare și utilizare a mijloacelor Fondului național pentru dezvoltarea regională, dat fiind faptul că regulamentele respective au fost aprobate prin acte normative noi (Hotărârea Guvernului nr.172/2022 și Hotărârea Guvernului nr.152/2022).

În același timp, proiectul actului normativ introduce un șir de modificări în Regulamentul cadru al Consiliului regional pentru dezvoltare (CRD) (Anexa 2), care specifică componența Consiliilor regionale pentru dezvoltare municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia, luând în considerare particularitățile unităților teritorial administrative ce se deosebesc de structura unităților administrativ teritoriale din alte regiuni de dezvoltare.

Astfel, se propune ca CRD Municipiul Chișinău să fie compus din reprezentanți ai primăriei municipiului, consiliului municipal, primari delegați de adunarea generală a primarilor din suburbii și reprezentanți ai mediului de afaceri și societatea civilă din municipiu, iar CRD UTA Găgăuzia să aibă în componență sa guvernatorul autonomiei, conducătorii administrațiilor raionale, reprezentanți ai primarilor desemnați de adunarea generală și reprezentanți ai mediului de afaceri și societății civile din autonomie. De menționat faptul că, selectarea reprezentanților mediului de afaceri și societății civile pentru toate consiliile regionale pentru dezvoltare va rămâne o atribuție a autorității naționale de elaborare a politicii de dezvoltare regională, având la bază un regulament aprobat în acest sens.

În scopul sporirii eficienței procesului decizional, se propune modificarea numărului necesar de participanți la ședințele CRD pentru a fi considerate deliberative, fiind suficientă prezența a 1/3 din numărul total de membri permanenți, iar aprobarea deciziilor să fie posibilă cu majoritatea membrilor CRD prezenți în sală.

Concomitent, se propune a reduce numărul de zile pentru înștiințarea membrilor despre inițiativa de convocare a ședințelor ordinare de la 15 la 10 zile calendaristice și oferirea președintelui CRD posibilității de a îndeplini atribuțiile pe un termen de doi ani, fără dreptul de a deține două mandate consecutiv.

Propunerile de modificare a Regulamentului cadru al Agenției de dezvoltare regională (Anexa 3) se referă la modificarea scopului creării instituției, menționează subdiviziunile principale și dreptul autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională a structurii și personalului scriptic al instituției. Numărul scriptic al ADR Municipiul Chișinău va fi similar celorlalte agenții de dezvoltare regională și va depinde de volumul de activități și responsabilități realizate de instituție.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect de hotărâre nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat. Reieșind din prevederile art.8 alin. (2) al Legii nr.438/2008, pentru finanțarea

cheltuielilor de organizare și funcționare ale Agenției se vor utiliza sursele prevăzute în legea bugetului de stat pentru Fondul național pentru dezvoltare regională și locală.

Având ca bază cheltuielile operaționale medii ale agențiilor de dezvoltare regională din alte regiuni, costurile de întreținere ale ADR Municipiul Chișinău sunt estimate la circa 5 mln. lei.

Mecanismul de finanțare pentru instituționalizarea politicii de dezvoltare regională pentru Regiunea de Dezvoltare Municipiul Chișinău se va stabili și prin colaborarea dintre Primăria Municipiului Chișinău, de comun cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerul Finanțelor, pe platforma Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a adoptării proiectului de hotărâre nu va fi necesară modificarea cadrului normativ în vigoare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a MIDR, la compartimentul „Transparență decizională” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

La fel, proiectul hotărârii Guvernului urmează a fi supus avizării și consultării publice, conform art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, și va fi plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale www.midr.gov.md la compartimentul Transparență/ Proiecte în dezbatere publică și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Efectuarea expertizei de compatibilitate nu este necesară, proiectul actului normativ neavând ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

10. Alte expertize

Ținând cont că proiectul de hotărâre conține prevederi ce sunt atribuite în categoria „reforme structurale și instituționale”, în conformitate cu cerințele pct.3 subpct.3) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, a fost elaborată Analiza impactului pe aspectele menționate, care a fost consultată cu Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor (avizele se anexează).

Secretar general al ministerului

Lilia DABIJA

Tabelul comparativ
pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare
a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova

Nr.	Hotărârea de Guvern în vigoare	Modificările propuse în proiectul de hotărâre	Hotărârea de Guvern după modificare și aprobare
În tot textul Hotărârii și Anexelor			
1.	Fondul național pentru dezvoltare regională	Cuvintele „Fondul național pentru dezvoltare regională” la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Fondul național pentru dezvoltare regională și locală” la forma gramaticală corespunzătoare.	Fondul național pentru dezvoltare regională și locală
2.	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Cuvintele „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului”, la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională”, la forma gramaticală corespunzătoare;	autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională
3.	ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului	Cuvintele „ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului”, la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „conducătorul autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională”, la forma gramaticală corespunzătoare;	conducătorul autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională
4.	Strategie de dezvoltare regională și plan operațional	Cuvintele „Strategie de dezvoltare regională și plan operațional” la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „Program Operațional Regional” la forma gramaticală corespunzătoare;	Program Operațional Regional

5.	Planul de acțiuni	Cuvintele „Planul de acțiuni” la orice formă gramaticală, se substituie prin cuvintele „Planul de implementare al Programului Operațional Regional” la forma gramaticală corespunzătoare.	Planul de implementare al Programului Operațional Regional
----	-------------------	---	---

În textul Hotărârii

6.	<p>Pct. 1. Se creează: Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, în calitate de structură funcțională de competență generală, fără personalitate juridică; Fondul național pentru dezvoltarea regională, în gestiunea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, pentru finanțarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională; Agenția de Dezvoltare Regională Nord, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Agenția de Dezvoltare Regională Centru, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Agenția de Dezvoltare Regională Sud, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Agenția de Dezvoltare Regională UTA Găgăuzia, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.</p>	<p>Punctul 1 din hotărâre se completează în final cu următoarea sintagmă: „Agenția de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău, în calitate de instituție publică, al cărei fondator este autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”.</p>	<p>Pct. 1. Se creează: Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, în calitate de structură funcțională de competență generală, fără personalitate juridică; Fondul național pentru dezvoltarea regională, în gestiunea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, pentru finanțarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională; Agenția de Dezvoltare Regională Nord, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Agenția de Dezvoltare Regională Centru, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Agenția de Dezvoltare Regională Sud, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Agenția de Dezvoltare Regională UTA Găgăuzia, în calitate de instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Agenția de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău, în calitate de instituție publică, al cărei fondator este autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.</p>
----	--	--	---

7.	Anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr. 127 din 8 februarie 2008 Regulamentul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale	Anexa nr. 1 se abrogă;	-
La Anexa nr. 2			
8.	Pct. 4. Consiliul Regional este responsabil de dezvoltarea generală în regiune și de aprobarea Strategiei de dezvoltare regională și a Planului de acțiuni.	Punctul 4 va fi expus în următoarea redacție „Consiliul Regional este responsabil de coordonarea și promovarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională la nivel local și de aprobarea Programului Operațional Regional și Planului anual de implementare.”;	Pct. 4. Consiliul Regional este responsabil de coordonarea și promovarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională la nivel local și de aprobarea Programului Operațional Regional și Planului anual de implementare.
9.	Pct. 6. Consiliul Regional este format în baza principiului parității între reprezentanții autorităților administrației publice, pe de o parte, și reprezentanții sectorului privat și ai societății civile, pe de altă parte.	Punctul 6 va fi expus în următoarea redacție „Consiliul Regional este format având la bază principul reprezentativității autorităților administrațiilor publice locale, sectorului privat și a societății civile.”;	Pct. 6. Consiliul Regional este format având la bază principul reprezentativității autorităților administrațiilor publice locale, sectorului privat și a societății civile;
10.	Pct. 7. În componența Consiliului Regional intră:	La punctul 7 după cuvintele „În componența Consiliului Regional” se completează cu cuvintele „pentru Dezvoltare Nord, Centru, Sud.”;	Pct. 7. În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord, Centru, Sud:
11.	Pct. 7, lit. a) reprezentanții autorităților administrației publice locale, desemnați din oficiu: președinții de raioane; primari din cadrul regiunilor respective de dezvoltare, delegați de către asociația primarilor;	Pct. 7, lit. a) propoziția a doua, cuvintele „delegați de către asociația primarilor” vor fi substituite cu cuvintele „delegați în cadrul adunării generale a primarilor din fiecare raion”;	Pct. 7, lit. a) reprezentanții autorităților administrației publice locale, desemnați din oficiu: președinții de raioane; primari din cadrul regiunilor respective de dezvoltare, delegați în cadrul adunării generale a primarilor din fiecare raion;

12.	-	<p>Se completează cu un nou punct 7¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„7¹. În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia intră:</p> <p>a) Guvernatorul (Başkanul) Găgăuziei;</p> <p>b) conducătorii administrațiilor raionale;</p> <p>c) 3 primari delegați de adunarea generală a primarilor din Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia;</p> <p>d) câte un reprezentant al sectorului privat și al societății civile din fiecare raion, selectați conform procedurii stabilite de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”;</p>	<p>Pct. 7¹. În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia intră:</p> <p>a) Guvernatorul (Başkanul) Găgăuziei;</p> <p>b) conducătorii administrațiilor raionale;</p> <p>c) 3 primari delegați de adunarea generală a primarilor din Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia;</p> <p>d) câte un reprezentant al sectorului privat și al societății civile din fiecare raion, selectați conform procedurii stabilite de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.</p>
13.	-	<p>Se completează cu un nou punct 7², cu următorul cuprins:</p> <p>“7². În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chişinău intră:</p> <p>a) Primarul general;</p> <p>b) un reprezentant delegat de către Consiliul Municipal;</p> <p>c) trei primari delegați de adunarea generală a primarilor din Municipiul Chişinău;</p> <p>d) doi reprezentanți ai sectorului privat și doi reprezentanți ai societății civile, selectați conform procedurii stabilite de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”;</p>	<p>Pct. 7². În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chişinău intră:</p> <p>a) Primarul general;</p> <p>b) un reprezentant delegat de către Consiliul Municipal;</p> <p>c) trei primari delegați de adunarea generală a primarilor din Municipiul Chişinău;</p> <p>d) doi reprezentanți ai sectorului privat și doi reprezentanți ai societății civile, selectați conform procedurii stabilite de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.</p>

14.	Pct. 8. Numărul membrilor Consiliului Regional specificați la litera b) a punctului 7 va fi egal cu numărul celor indicați la litera a) a aceluiași punct.	Punctul 8 va avea următorul cuprins: „8. În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord, Centru, Sud vor fi incluși câte 5 reprezentanți ai sectorului privat și 5 reprezentanți ai societății civile. În toate consiliile regionale pentru dezvoltare, reprezentanții sectorului privat și ai societății civile din regiunile de dezvoltare respective vor fi selectați prin concurs de către autoritatea de elaborare a politicilor de dezvoltare regională.”;	Pct. 8. În componența Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord, Centru, Sud vor fi incluși câte 5 reprezentanți ai sectorului privat și 5 reprezentanți ai societății civile. În toate consiliile regionale pentru dezvoltare, reprezentanții sectorului privat și ai societății civile din regiunile de dezvoltare respective vor fi selectați prin concurs de către autoritatea de elaborare a politicilor de dezvoltare regională.
15.	Pct. 9. Structura și componența nominală a Consiliului Regional va asigura reprezentarea sectorului privat și a societății civile din fiecare raion al regiunii respective de dezvoltare.	Punctul 9 se abrogă;	-
16.	Pct. 11. Președintele și vicepreședintele Consiliului Regional sînt desemnați din rîndul membrilor - reprezentanți ai autorităților publice locale, după o consultare prealabilă cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, pentru o perioadă de un an, dar pot fi aleși pentru mai multe perioade.	Punctul 11 va avea următorul cuprins: „11. Președintele și vicepreședintele Consiliului Regional sunt desemnați din rîndul membrilor – reprezentanți ai autorităților publice locale pentru o perioadă de 2 ani și nu pot deține două mandate consecutive.”;	Pct. 11. Președintele și vicepreședintele Consiliului Regional sunt desemnați din rîndul membrilor – reprezentanți ai autorităților publice locale pentru o perioadă de 2 ani și nu pot deține două mandate consecutive.

17.	<p>Pct.16, subpunctul 2), lit. d) aprobă proiectele regionale;</p> <p>Pct. 16, subpunctul 4) în domeniul identificării zonelor defavorizate din interiorul regiunii de dezvoltare:</p> <p>a) precizează, în baza hărții zonelor defavorizate și a criteriilor definite la nivel național, lista finală a zonelor defavorizate, prezentată de Agenție, în coordonare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului;</p> <p>b) solicită de la Agenție prezentarea informațiilor suplimentare și a listei indicatorilor de stabilire a zonelor defavorizate;</p> <p>Pct. 16, subpunctul 6) în domeniul evaluării impactului implementării proiectelor și programelor regionale și al realizării obiectivelor de dezvoltare regională:</p> <p>a) aprobă rapoartele anuale ex-post, pe termen mediu, precum și rapoartele privind încheierea implementării Strategiei și le prezintă Consiliului Național;</p> <p>b) examinează și aprobă raportul final de evaluare (după implementarea planului operațional pentru trei ani), elaborat de către Agenție;</p> <p>c) oferă comentarii și recomandări cu privire la raportul final de evaluare;</p> <p>Pct. 16, subpunctul 7), lit. b) cooperează cu autoritățile administrației publice locale și reprezentanții societății civile, precum și cu comunitatea oamenilor de afaceri din regiune pentru identificarea zonelor defavorizate;</p>	<p>Din punctul 16, se abrogă: litera d) din subpunctul 2); subpunctul 4); subpunctul 6) și litera b) din subpunctul 7);</p>	-
-----	---	---	---

18.	Pct. 23. Invitația de participare la ședință și documentele relevante se transmit membrilor Consiliului Regional cu cel puțin 15 zile înainte - în cazul ședințelor ordinare și cu cel puțin 3 zile înainte - în cazul ședințelor extraordinare.	La punctul 23, cifra „15 zile ” se substituie cu sintagma „10 zile calendaristice”;	Pct. 23. Invitația de participare la ședință și documentele relevante se transmit membrilor Consiliului Regional cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte - în cazul ședințelor ordinare și cu cel puțin 3 zile înainte - în cazul ședințelor extraordinare.
19.	Pct. 32. Ședința este deliberativă dacă este prezentă majoritatea membrilor permanenți ai Consiliului Regional (cel puțin 50 la sută plus unul).	Punctul 32 va avea următorul cuprins: „32. Ședințele ordinare și extraordinare sunt considerate deliberative dacă sunt prezenți cel puțin 1/3 din numărul membrilor permanenți ai Consiliului Regional. În cazul când la ședință nu este prezent numărul necesar de membri permanenți, ședința este amânată și, în timp rezonabil, se convoacă o nouă ședință”;	Pct. 32. Ședințele ordinare și extraordinare sunt considerate deliberative dacă sunt prezenți cel puțin 1/3 din numărul membrilor permanenți ai Consiliului Regional. În cazul când la ședință nu este prezent numărul necesar de membri permanenți, ședința este amânată și, în timp rezonabil, se convoacă o nouă ședință
20.	Pct. 34. În caz de indisponibilitate, membrul Consiliului Regional poate desemna o altă persoană din instituția sau organizația respectivă pentru a-l reprezenta la ședința Consiliului Regional, inclusiv cu drept de vot. Desemnarea are loc pe bază de procură sau alt document oficial, care se prezintă Președintelui Consiliului Regional înainte de începerea ședinței. Documentul ce confirmă împuternicirile persoanei respective se anexează la procesul-verbal al ședinței.	La punctul 34, după cuvintele „membrul Consiliului Regional” se completează cu cuvintele „cu excepția președintelui și vicepreședintelui”;	Pct. 34. În caz de indisponibilitate, membrul Consiliului Regional cu excepția președintelui și vicepreședintelui poate desemna o altă persoană din instituția sau organizația respectivă pentru a-l reprezenta la ședința Consiliului Regional, inclusiv cu drept de vot. Desemnarea are loc pe bază de procură sau alt document oficial, care se prezintă Președintelui Consiliului Regional înainte de începerea ședinței. Documentul ce confirmă împuternicirile persoanei respective se anexează la procesul-verbal al ședinței.

21.		Se completează cu punctul 34 ¹ cu următorul cuprins: „34 ¹ . În caz de imposibilitate de participare la ședință a președintelui și vicepreședintelui Consiliului Regional, președintele ședinței se alege „ad-hoc” cu votul majoritar al membrilor permanenți prezenți la ședință.”.	34¹. În caz de imposibilitate de participare la ședință a președintelui și vicepreședintelui Consiliului Regional, președintele ședinței se alege „ad-hoc” cu votul majoritar al membrilor permanenți prezenți la ședință.
La Anexa nr. 3			
22.	Pct. 7. Agenția se constituie în fiecare regiune de dezvoltare pentru a promova dezvoltarea social-economică a regiunii, în baza Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale de dezvoltare regională.	Punctul 7 va avea următorul cuprins: „7. Agenția se constituie în fiecare regiune de dezvoltare pentru realizarea obiectivelor naționale ale politicii de dezvoltare regională și implementarea Programului Operațional Regional.”;	Pct. 7. Agenția se constituie în fiecare regiune de dezvoltare pentru realizarea obiectivelor naționale ale politicii de dezvoltare regională și implementarea Programului Operațional Regional.”;
23.	Pct. 9, subpunctul 3) în domeniul finanțelor și finanțării: a) coordonează planul operațional cu mijloacele financiare naționale, internaționale și locale;	Punctul 9, subpunctul 3: litera a) va avea următorul cuprins: „asigură utilizarea conformă a mijloacelor financiare alocate pentru finanțarea implementării programelor și proiectelor și pentru asigurarea funcționării instituției;”;	Pct.9, subpunctul 3), lit. a) asigură utilizarea conformă a mijloacelor financiare alocate pentru finanțarea implementării programelor și proiectelor și pentru asigurarea funcționării instituției;
24.	Pct. 9, subpunctul 3), lit. c) contribuie la alocarea fondurilor conform schemelor de granturi destinate sectorului privat;	Litera c) se abrogă;	-
25.	Pct. 14. Structura și personalul scriptic ale Agenției se aprobă de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și va include cel puțin cinci angajați, inclusiv:	Punctul 14 va avea următorul cuprins: „14. Structura și personalul scriptic ale Agenției se aprobă de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională și va include următoarele subdiviziuni: subdiviziunea de planificare și programare; subdiviziunea de management integrat al	Pct. 14. Structura și personalul scriptic ale Agenției se aprobă de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională și va include următoarele subdiviziuni: subdiviziunea de planificare și programare; subdiviziunea de management integrat al proiectelor; subdiviziunea de monitorizare și evaluare; subdiviziunea administrativă.

		proiectelor; subdiviziunea de monitorizare și evaluare; subdiviziunea administrativă.”;	
26.	Pct. 17. Agenția va elabora și va aproba la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului propriul manual operațional, în calitate de document principal cu privire la organizarea, funcțiile și obligațiile de serviciu, gestionarea, administrarea și procedurile relevante.	Punctul 17 va avea următorul cuprins: „17. În calitate de document principal privind organizarea, funcțiile și obligațiile de serviciu, gestionarea, administrarea și procedurile relevante, Agenția va utiliza Manualul Operațional, aprobat de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.”;	Pct. 17. În calitate de document principal privind organizarea, funcțiile și obligațiile de serviciu, gestionarea, administrarea și procedurile relevante, Agenția va utiliza Manualul Operațional, aprobat de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională
27.	-	Punctul 24 se completează cu lit. i), cu următorul cuprins: „i) asigură coordonarea proiectelor de asistență externă și cele finanțate din contul mijloacelor financiare naționale.”.	Pct. 24, lit. i) asigură coordonarea proiectelor de asistență externă și cele finanțate din contul mijloacelor financiare naționale.

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (Constituirea Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chișinău și a Agenției de dezvoltare regională Municipiul Chișinău).
Data:	octombrie 2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Subdiviziunea:	Direcția Politici de Dezvoltare Regională
Persoana responsabilă și datele de contact:	Igor Malai, Direcția politici de dezvoltare regională igor.malai@midr.gov.md , tel:022_250 553

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Potrivit Legii nr. 438/2006, în Republica Moldova este prevăzută constituirea a 6 regiuni de dezvoltare: Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia, Municipiul Chișinău și Transnistria. Art. 8 alin. (1) din Legea vizată prevede că, Agenția de dezvoltare regională se constituie în fiecare regiune de dezvoltare, are personalitate juridică și activează în conformitate cu un regulament-cadru, elaborat și aprobat de Guvern.

Constituirea cadrului instituțional pentru implementarea politicii de dezvoltare regională în regiunea de dezvoltare Chișinău reprezintă un obiectiv enunțat în toate ciclurile de planificare strategică a dezvoltării regionale. Astfel, în Strategia națională de dezvoltare regională pentru anii 2010-2012, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 158/2010 a fost stabilit că politica de dezvoltare regională se implementează în doua etape: 2010-2012 în cadrul a trei regiuni de dezvoltare – Nord, Centru și Sud și 2012-2019 în regiunile de dezvoltare – Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, municipiul Chișinău și unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului (Transnistria).

Obiectivul de constituire a Agenției de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău este menționat și în Hotărârea Guvernului nr. 40/2022 privind aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare regională pentru anii 2022-2028, obiectivul general 3. „Îmbunătățirea mecanismelor și

instrumentelor de coordonare și implementare a politicii naționale de dezvoltare regională”, măsura 3.3. „Operaționalizarea Regiunii de dezvoltare Chișinău”.

Subsecvent, crearea Agenției este condiționată și de deciziile Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale nr.18/18 din 26 decembrie 2018 și nr.12/21 din 10 iunie 2021 cu privire la instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Chișinău, prin care se stabilește necesitatea inițierii procedurilor de constituire a ADR Municipiul Chișinău.

Problema existentă este definită de lipsa instituționalizării regiunii de dezvoltare Chișinău și lipsa de acoperire cu politica de dezvoltare regională a localităților din regiunea de dezvoltare Municipiul Chișinău, situație care limitează participarea autorităților publice locale din municipiu la programele și proiectele de dezvoltare regională. Reieșind din cele menționate, se impune necesitatea intervenției pentru instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Municipiul Chișinău, prin constituirea Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chișinău (CRD Chișinău) și a Agenției de dezvoltare regională Municipiul Chișinău (ADR Chișinău) și crearea condițiilor de îmbunătățire a nivelului de trai al cetățenilor, atragerea investițiilor și îmbunătățirea infrastructurii în Regiunea de dezvoltare Municipiul Chișinău (RD Chișinău), realizate prin implementarea politicii de dezvoltare regională și în acest teritoriu.

Probleme care urmează a fi soluționate prin crearea cadrului instituțional al politicii de dezvoltare regională în Regiunea de dezvoltare Municipiul Chișinău:

1. Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă în regiunea de dezvoltare a RD Municipiul Chișinău;
2. Sporirea coeziunii teritoriale și prevenirea excluziunii;
3. Îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de coordonare și implementare a politicii naționale de dezvoltare regională.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

În conformitate cu cadrul legal privind politica de dezvoltarea regională în Republica Moldova și decizia Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale nr. 12/21 din 10 iunie 2021 se formulează necesitatea inițierii procesului de operaționalizare a RD Chișinău.

Lipsa instituției publice constituită pentru implementarea politicii de dezvoltare regională la nivelul regiunii de dezvoltare limitează autoritățile publice locale, atât din orașul Chișinău, cât și cele din componența municipiului Chișinău, de a accesa egal și echitabil resursele financiare necesare pentru implementarea proiectelor investiționale în domeniile: a) creșterea competitivității și ocupării forței de muncă în regiunea de dezvoltare; b) dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor c) îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare regionale.

Astfel, pentru a debloca situația creată, luând în considerație că mun. Chișinău este cel mai mare contributor la formarea bugetului public național, urmează să fie instituționalizată regiunea de dezvoltare și inițiate procedurile de implementare a proiectelor care vor contribui la reducerea decalajului de dezvoltare între regiunile din Republica Moldova.

Lipsa instituționalizării Agenției de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău afectează administrațiile publice locale din componența mun. Chișinău, cât și orașul Chișinău, care nu beneficiază de facilitățile politicii de dezvoltare regională.

În același timp, analiza tendințelor de evoluție socio-economică a regiunilor din mun. Chișinău scoate în evidență perpetuarea unor sesizabile discrepante interregionale de dezvoltare a țării.

**Dinamica ponderii mun. Chișinău în
principalii indicatori de dezvoltare (2005-2020)**

Nr. crt.	Indicatori	2005	Evoluția pe perioade (Δ în puncte procentuale)			2020
			2005-2010	2010-2015	2015-2018	
1.	Populația prezentă	21.2 %	1,0	0,8	↗ [+0.4%]	23.6%
2.	Numărul de agenți economici	65%	↗ [+ 1.0%]	↘ [-1.0%]	↘ [-2%]	62%
3.	Cifra de afaceri a agenților economici	72%	↗ [+1.0%]	≈	↗ [+1.0%]	71%
4.	Numărul de salariați	38.5 %	↗ [+7.2%]	↗ [+2.6%]	↗ [+0.1%]	48%
5.	Volumul comerțului cu amănuntul	56%	↗ [+ 2.0%]	↗ [+15%]	↗ [+2.0%]	76%
6.	Volumul investițiilor capitale (din toate sursele)	55%	↗ [+16.0%]	↘ [-2%]	↘ [-2%]	68%
7.	Volumul producției industriale (livrate)	55%	↗ [+3.0%]	↘ [1%]	↘ [-6%]	50%
8.	Volumul construcțiilor	72%	↗ [+1.0%]	↗ [2%]	↘ [-4%]	69%

*Sursa: Calculele autorilor în baza datelor Biroului Național de Statistică
(datele la începutul anului)*

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele apariției problemei sunt generate de insuficiența resurselor financiare pentru acoperirea tuturor necesităților, acționând mai mult pentru regiunile de dezvoltare Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia mai puțin dezvoltate în comparație cu municipiul Chișinău.

În același timp, suburbiile nu au obținut suportul necesar pentru dezvoltare, iar mun. Chișinău fiind un motor de dezvoltare economică nu poate fi exclus din procesul de dezvoltare regională.

O altă condiționalitate de apariție a problemei sunt generate de deciziile Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, care pe o perioadă lungă de timp nu a adoptat o decizie care să prevadă expres crearea cadrului instituțional în RD Municipiul Chișinău.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Problema și necesitatea realizării unor intervenții privitor la instituționalizarea Agenției de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău derivă din prevederile Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova.

Constituirea cadrului instituțional pentru implementarea politicii de dezvoltare regională în regiunea de dezvoltare Chișinău a reprezentat un obiectiv enunțat în toate ciclurile de planificare strategică a dezvoltării regionale, pornind de la Strategia națională de dezvoltare regională pentru anii 2010-2012, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 158/2010, care stabilea că politica de dezvoltare regională se implementează în două etape: 2010-2012 în cadrul a trei regiuni de dezvoltare – Nord, Centru și Sud și 2012-2019 în regiunile de dezvoltare – Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, municipiul Chișinău și unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului (Transnistria).

Ulterior, pe parcursul anilor 2014-2021, la ședințele Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale subiectul constituirii cadrului instituțional al politicii de dezvoltare regională nu a obținut susținerea necesară care ar favoriza realizarea acestui obiectiv.

Prin urmare, lipsa cadrului instituțional al politicii de dezvoltare regională în regiunea respectivă nu contribuie la realizarea obiectivelor prevăzute de Strategia națională de dezvoltare regională pentru anii 2022-2028, care prevăd transformarea mun. Chișinău dintr-un „pol național de absorbție” într-un „pol național de difuzie”, ceea ce ar trebui să constituie una dintre prioritățile de dezvoltare regională a Republicii Moldova. Fără această transformare, mun. Chișinău va continua să-și bazeze dezvoltarea pe absorbția resurselor din regiuni, având un impact mai mult negativ asupra creșterii social-economice în restul teritoriului Republicii Moldova.

În același sens, orașul Chișinău, cât și APL -urile din componența municipiului Chișinău, nu vor avea acces egal și echitabil la resurse financiare necesare pentru implementarea proiectelor investiționale în domeniile: a) creșterea competitivității și ocupării forței de muncă în regiunea de dezvoltare; b) dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor; c) îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare regionale.

În lipsa unei intervenții, localitățile din suburbia Chișinăului nu vor beneficia de posibilitatea obținerii surselor financiare din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală în comparație cu localitățile din regiunile de dezvoltare regională Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia.

Alocațiile financiare pe regiuni de dezvoltare (mln. lei)

Ani bugetari	RD Nord	RD Centru	RD Sud	RD UTA Găgăuzia	Total
2013-2016 *	24,047	46,712	27,192		97,952
A-2017	80,582	85,368	42,290	5,896	214,138
A-2018	82,822	110,336	94,331	23,784	311,275
A-2019	89,027	88,370	38,626	13,026	229,951

A-2020	49,978	153,669	46,672	11,993	262,314
A-2021	66,749	114,844	38,311	6,842	226,747

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Prevederile cadrului juridic actual și temeiul legal pentru acțiunile planificate derivă din prevederile Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, care stabilesc regiunile de dezvoltare funcționale pe teritoriul Republicii Moldova, modul de cooperare interregională, cadrul instituțional, instrumentele specifice politicii pentru dezvoltare regională, mijloacele necesare creării și funcționării regiunilor de dezvoltare.

Funcționalitatea instituțiilor de dezvoltare regională, inclusiv pentru Regiunea de dezvoltare Municipiul Chișinău, este asigurată de prevederile Hotărârii Guvernului nr.127/2008 cu privire la măsurile de implementare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, Hotărârea Guvernului nr. 172/2022 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, Hotărârea Guvernului nr.152/2022 cu privire la gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului Național pentru dezvoltarea regională și locală.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Pentru soluționarea problemei de lipsă a instituționalizării regiunii de dezvoltare Chișinău și lipsa de acoperire cu politica de dezvoltare regională a localităților din regiunea de dezvoltare Municipiul Chișinău, se propun următoarele obiective:

- 1) **Instituționarea cadrului de implementare a politicii de dezvoltare regională a Municipiului Chișinău.**
Termen - decembrie 2022.
Indicatori - Consiliul Regional pentru Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău constituit, Agenția de dezvoltare regională Municipiul Chișinău operațională.
- 2) **Elaborarea cadrului de politici regionale pentru operaționalizarea Regiunii de dezvoltare Municipiul Chișinău.**
Termen – ianuarie 2023.
Indicator - Programul Regional Operațional al Regiunii de dezvoltare Municipiul Chișinău elaborat.
- 3) **Inițierea implementării proiectelor de dezvoltare regională în localitățile regiunii de dezvoltare Municipiul Chișinău.**

Termen - martie 2023.

Indicator - numărul de proiecte inițiate.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea de „a nu face nimic” ar presupune crearea unor incertitudini și lacune de implementare a prevederilor Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, care stabilește necesitatea constituirii unei instituții cu competențe în implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională. Această formă de acțiune ar fi în contradicție cu prevederile normelor legale și ar conduce la crearea riscurilor de implementare a angajamentelor asumate de către Guvernul Republicii Moldova. Totodată, această opțiune ar crea o lacună instituțională, fiind necesară identificarea unor opțiuni alternative de implementare a proiectelor investiționale în regiunea de dezvoltare Chișinău.

Un alt risc provocat de opțiunea „a nu face nimic” presupune ca capitala va continua să-și bazeze dezvoltarea pe absorbția prosperității din regiuni, având un impact mai mult negativ asupra creșterii social-economice în restul teritoriului Republicii Moldova.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul hotărârii vizează operarea unor modificări în mecanismele de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, stabilite prin Hotărârea Guvernului 127/2008, și contribuie la îmbunătățirea acestora.

La modul practic, prin proiectul de hotărâre de Guvern se urmărește aducerea în concordanță a unor noțiuni cu recente modificări ale cadrului normativ în domeniu, instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Municipiul Chișinău, constituirea ADR Municipiul Chișinău și excluderea din actul normativ existent a unor prevederi care sunt reglementate de alte acte normative.

Astfel, au fost ajustate noțiunile cadrului instituțional existent la definițiile noului cadru normativ și a fost introdus un nou punct, care prevede crearea Agenției de dezvoltare Municipiul Chișinău în calitate de instituție publică, al cărei fondator este autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.

În aceeași ordine de idei, a fost abrogată anexa 1 la Hotărârea Guvernului nr.127/2008, ce vizează Regulamentul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Regulamentul de formare și utilizare a mijloacelor Fondului național pentru dezvoltarea regională, dat fiind faptul că regulamentele respective au fost aprobate prin acte normative noi (Hotărârea Guvernului nr.172/2022 și Hotărârea Guvernului nr.152/2022).

În același timp, proiectul actului normativ introduce un șir de modificări în Regulamentul cadrului al Consiliului regional pentru dezvoltare (CRD) (Anexa 2), care specifică componența Consiliilor regionale pentru dezvoltare municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia, luând în considerare particularitățile unităților teritoriale administrative ce se deosebesc de structura unităților administrativ teritoriale din alte regiuni de dezvoltare.

Astfel, se propune ca CRD Municipiul Chișinău să fie compus din reprezentanți ai primăriei municipiului, consiliului municipal, primari delegați de adunarea generală a primarilor din suburbii și reprezentanți ai mediului de afaceri și societatea civilă din municipiu, iar CRD UTA Găgăuzia să aibă în componență sa guvernatorul autonomiei, conducătorii administrațiilor raionale, reprezentanți ai primarilor desemnați de adunarea generală și reprezentanți ai mediului de afaceri și societății civile din autonomie. De menționat faptul că, selectarea reprezentanților mediului de afaceri și societății civile pentru toate consiliile regionale pentru dezvoltare va rămâne o atribuție a autorității naționale de elaborare a politicii de dezvoltare regională, având la bază un regulament aprobat în acest sens.

În scopul sporirii eficienței procesului decizional, se propune modificarea numărului necesar de participanți la ședințele CRD pentru a fi considerate deliberative, fiind suficientă prezența a 1/3 din numărul total de membri permanenți, iar aprobarea deciziilor să fie posibilă cu majoritatea membrilor CRD prezenți în sală.

Concomitent, se propune a reduce numărul de zile pentru înștiințarea membrilor despre inițiativa de convocare a ședințelor ordinare de la 15 la 10 zile calendaristice și oferirea președintelui CRD posibilității de a îndeplini atribuțiile pe un termen de doi ani, fără dreptul de a deține două mandate consecutiv.

Propunerile de modificare a Regulamentului cadrul al Agenției de dezvoltare regională (Anexa 3) se referă la modificarea scopului creării instituției, menționează subdiviziunile principale și dreptul autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională a structurii și personalului scriptic al instituției. Numărul scriptic al ADR Municipiul Chișinău va fi similar celorlalte agenții de dezvoltare regională și va depinde de volumul de activități și responsabilități realizate de instituție.

Opțiunea recomandată implică constituirea unei instituții de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională, prin instituționalizarea Agenției de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău. În acest sens, aceasta prezentând/fiind o instituție publică cu autonomie administrativă și financiară și care propune de a fi instituție publică subordonată Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și ale căror cheltuieli de organizare și funcționare vor fi finanțate din contul mijloacelor alocate în Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală. Cuantumul cheltuielilor necesare pentru organizarea și funcționarea instituției create și structura acesteia, vor fi aprobate anual de către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

O opțiune alternativă de realizare a prevederilor legale ar fi identificarea mecanismelor de delegare a atribuțiilor necesare de a fi implementate de către Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală (ONDRL) ori Agenția de Dezvoltare Regională Centru.

Realizarea acestei opțiuni însă identifică un șir de riscuri și puncte slabe cum ar fi:

1. creșterea complexității mecanismelor de implementare a proiectelor, fiind identificate diferențe esențiale între modul de implementare a proiectelor de dezvoltare locală și a modului de selectare și implementare a proiectelor de dezvoltare regională;

2. lipsa unei singure entități responsabilă pentru gestionarea Sistemului Informațional pentru gestiunea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, fapt care ar crea lacune în procesul de post monitorizare a intervențiilor la nivel teritorial;

3. lipsa personalului calificat în regiunile de dezvoltare, situații similare fiind deja identificate pe parcursul unei perioade îndelungate de timp;

4. necesitatea desfășurării concursurilor de selectare a proiectelor și inițierea implementării acestora;

5. lipsa unei entități specializate în implementarea proiectelor investiționale finanțate din surse externe, fapt care va asigura continuarea incertitudinilor prin crearea suplimentară a unor „unități de implementare a proiectelor”, conform solicitărilor partenerilor de dezvoltare.

Toate aspectele enumerate ar crea dificultăți esențiale la implementarea estimativă a 15-20 proiecte de dezvoltare regională anual din contul mijloacelor alocate în Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, care în anul 2022 constituie 970 milioane lei.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

La momentul actual, localitățile din mun. Chișinău nu sunt în ascensiune de dezvoltare din lipsa unei instituții responsabile de implementarea politicii de dezvoltare regională.

Efecte negative

- Menținerea nivelului de trai la indicii existenți;
- Implementarea relativ mai mică a proiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, astfel gradul de acoperire a populației cu acces la sisteme de aprovizionare cu apă potabilă și sanitație va crește mai lent;
- Consumul de apă va fi utilizat din surse cu risc major de poluanți, iar apele uzate în continuare vor polua mediu înconjurător;
- Nu va avea loc creșterea competitivității în localități și, totodată, nu va spori numărul locurilor de muncă;
- Va continua procesul de emigrare.

Efecte pozitive

- Creșterea nivelului de trai;
- Implementarea relativ mai mare a proiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, astfel gradul de acoperire a populației cu acces la sisteme de aprovizionare cu apă potabilă și sanitație va crește mai rapid;
- Consumul de apă va fi utilizat din surse sigure, iar apele uzate vor fi direcționate către stațiile de epurare;
- Creșterea competitivității în localități și, drept urmare, sporirea numărului locurilor de muncă;
- Se va ameliora procesul de emigrare.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Beneficii:

Cele mai importante beneficii ale actului normativ țin de implementarea unei opțiuni care ar permite în termeni restrânși să fie implementate prevederile Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republicii Moldova.

Prin urmare, utilizând experiența agențiilor de dezvoltare regională existente în Republica Moldova în realizarea obiectivului general al dezvoltării regionale, în următoarele 3-4 luni, autoritățile publice locale din Municipiul Chișinău vor beneficia de sursele financiare ale FNDRL, iar instituțiile de dezvoltare funcționale vor oferi posibilitatea de a atrage surse financiare suplimentare de la partenerii de dezvoltare.

Costuri de implementare:

Agenția de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău activează în conformitate cu regulamentul-cadru aprobat prin hotărâre de Guvern.

Costurile de întreținere ale Agenției vor constitui alocațiile din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală, aprobate prin decizia CNCDR. Cheltuielile operaționale ale ADR sunt incluse în Fondul național de dezvoltare regională și locală și nu condiționează solicitări bugetare suplimentare.

Având ca bază cheltuielile operaționale medii ale agențiilor de dezvoltare regională din alte regiuni, costurile de întreținere ale ADR Municipiul Chișinău sunt estimate la circa 5 milioane lei. Comparând cu beneficiile și potențialul de atragere a investițiilor și asigurarea managementului proiectelor de dezvoltare regională, care pot constitui mai mult de 500 mln lei anual, aceste costuri se consideră a fi rezonabile.

Finanțarea proiectelor și programelor, precum și a cheltuielilor de organizare și funcționare a Agenției, se efectuează din contul Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală conform devizelor coordonate cu consiliul regional și aprobate de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.

Conform prevederilor legale, membrii Consiliului regional pentru dezvoltare activează fără a fi remunerați, deci nu sunt necesare careva costuri pentru asigurarea funcționalității CRD.

Structura propusă, la general este elaborată astfel încât să existe componente distincte: (i) componenta responsabilă pentru acțiuni soft: elaborarea politicilor la nivel național, evaluarea dinamicii dezvoltării regiunii, desfășurarea apelurilor de propuneri de proiecte și instruirile necesare în acest sens, colectarea aplicațiilor / dosarelor depuse în cadrul apelurilor și asigurarea procedurilor de evaluare a proiectelor și nu în ultimul rând asigurarea monitorizării ex-post a proiectelor implementate și în cadrul cărora sunt estimate riscuri de durabilitate;

- (ii) componenta responsabilă pentru aspectele tehnice, cum ar fi aprobarea documentelor prezentate și debursarea resurselor financiare, efectuarea vizitelor în teren pentru examinarea volumului și calității lucrărilor executate;
- (iii) componenta responsabilă de evaluarea și monitorizarea proceselor de realizare a politicii în regiune și impactul implementării programelor și proiectelor;
- (iv) componenta ce asigură aspectul administrativ al instituției.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Efectuând estimările pentru a gestiona politicile de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Chișinău de către entitățile Agențiilor de Dezvoltare Regională Centru și Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală va fi necesar suplینirea acestora cu 15 – 17 persoane, ceea ce va majora costurile operaționale.

Suplینirea entităților existente, cu personal suplimentar va condiționa identificarea a noi spații pentru asigurarea activităților cotidiene, iar colaborarea dintre autoritățile din Chișinău și entitățile care vor avea competențe de implementarea proiectelor în această regiune de dezvoltare, condiționează mai multe riscuri și neînțelegeri.

Concomitent, există riscul de o concurență neloială în procesul de selectare a proiectelor de dezvoltare regională și locală de către entitățile menționate.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscurile ce pot apărea în cazul unei opțiuni alternative sunt similare celor descrise la punctul 3c.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul. Analiza de impact în cauză nu este o analiză care se referă la reglementarea activității de întreprinzător.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Scopul constituirii Agenției de Dezvoltare Municipiul Chișinău constă în realizarea prevederilor Legii nr. 438/2008 cu privire la dezvoltarea regională în Republica Moldova. Se menționează ca procesul decizional în politica de dezvoltare regională este unul participativ și

transparent, astfel constituirea consiliului regional pentru dezvoltare, în care vor fi reprezentanți ai entităților locale, mediului de afaceri, societății civile, va asigura un proces decizional transparent și imparțial. Agenția de dezvoltare regională constituită va asigura realizarea în egală măsură a obiectivelor naționale de dezvoltare regională pentru necesitățile regionale. Costurile de întreținere a entității noi create vor fi incomparabil de mici cu costurile proiectelor implementate și beneficiile aduse de ele.

Astfel, cu costuri de întreținere aproximativ de 5 mln. de lei pe an, ADR este orientată a valorifica proiecte estimate la 500 mln de lei. pe an.

Complementar, vor fi consolidate capacitățile APL de aplicare la proiecte din diferite surse, inclusiv externe.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sânt necesare

Opțiunea respectivă presupune crearea Agenției de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău și a Consiliului Regional de Dezvoltare în mun. Chișinău cu atribuții similare a agențiilor de dezvoltare regională deja existente și funcționale.

Agenția de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău va fi instituție publică, al cărei fondator este autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională, constituită pentru implementarea politicii de dezvoltare regională la nivelul regiunii de dezvoltare.

Cadrul juridic ce necesită a fi modificat este Hotărârea Guvernului nr 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica, prin completarea la pct.1 cu prevederea de creare a ADR Municipiul Chișinău.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Indicatorii de performanță vor fi stabiliți reieșind din politicile de dezvoltare a regiunii prevăzute în Programul Operațional Regional.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Primul impact general estimat va fi resimțit după implementarea POR către 2025.

Impactul imediat va fi resimțit în următoarele 6 luni, timp în care vor fi inițiate cele mai importante procese de programare, implementare a proiectelor și atragere de investiții în regiunea de dezvoltare, iar cetățenii vor beneficia de condiții mai bune de trai.

Totodată, evaluarea activității ADR, precum și a obiectivelor din POR, va fi efectuată de către structurile responsabile din autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Cele mai importante categorii interesate în realizarea intervenției propuse sunt:

- a. autoritățile publice locale de nivelul I** (din componența municipiului Chișinău);
- b. Guvernul Republicii Moldova** – din perspectiva obligației de implementare a prevederilor Legii nr. 438/2006 și Legii nr. 27/2022 privind Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală;
- c. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale** – autoritatea responsabilă de elaborarea politicii de dezvoltare regională în Republica Moldova;
- d. Administrațiile Publice Centrale** ale căror politici vor fi transpuse la nivel regional.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În proces de elaborare a proiectului actului normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Asigurarea consultării părților a fost realizată prin dezbateri în cadrul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, prin schimbul de informații și scrisori cu Primăria Municipiului Chișinău, cât și prin întruniri și dialog cu autoritățile locale din municipiu.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, s-a pronunțat pentru instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Regiunea Municipiul Chișinău (Decizia 18/18 din 26.12.2018 și Decizia 12/21 din 10.07.2021).

Anexa 1

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alterativă (status quo)</i> 1	<i>Opțiunea alterativă (competența ADR)</i> 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	0
povara administrativă	+3	- 2	+1
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	0
competitivitatea afacerilor	0	0	0
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	0
concurența pe piață	0	0	0
activitatea de inovare și cercetare	+2	- 2	+1

veniturile și cheltuielile publice	-2	0	-1
cadrul instituțional al autorităților publice	+3	0	+1
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0	-
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+3	0	+3
situația social-economică în anumite regiuni	+1	-1	+1
situația macroeconomică	+1	0	+1
alte aspecte economice	0	0	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1	0	+1
nivelul de salarizare	+1	0	+1
condițiile și organizarea muncii	0	0	-
sănătatea și securitatea muncii	0	0	0
formarea profesională	0	0	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	0
nivelul veniturilor populației	0	0	0
nivelul sărăciei	0	0	0
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+1	0	+1
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	0
partidele politice și organizațiile civice	0	0	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+1	0	+1
modul sănătos de viață al populației	+1	0	+1
nivelul criminalității și securității publice	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+1	0	+1
accesul și calitatea serviciilor educaționale	+2	0	+2
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+2	0	+2
nivelul și calitatea educației populației	0	0	0
conservarea patrimoniului cultural	+2	0	+2
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	+2	0	+2
accesul și participarea populației în activități sportive	+1	0	+1
discriminarea	0	0	0
alte aspecte sociale	0	0	0

De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	0
calitatea aerului	0	0	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	+2	0	+2
biodiversitatea	0	0	0
flora	0	0	0
fauna	0	0	0
peisajele naturale	+1	0	+1
starea și resursele solului	0	0	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	0
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	0
consumul și producția durabilă	0	0	0
intensitatea energetică	+1	0	+1
eficiența și performanța energetică	+1	0	+1
bunăstarea animalelor	0	0	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	0
utilizarea terenurilor	0	0	0
alte aspecte de mediu	0	0	0

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul preliminar de act normativ;
Nota informativă la proiect.

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 29 - 69 - 11064

Chișinău

16 noiembrie 2022

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

La nr. 06-5229 din 11.10.2022

Referitor la analiza impactului asupra proiectului de hotărâre a Guvernului „**Pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova**” (*Constituirea Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chișinău și a Agenției de dezvoltare regională Municipiul Chișinău*), transmis spre consultare prealabilă conform cerințelor pct.11 subpct.2¹) lit.a) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, în limita competențelor funcționale, comunicăm despre faptul că analiza a fost discutată în cadrul ședinței Grupului de experți pentru reforma administrației publice, instituit prin decizia Prim-ministrului, nr.31 din 12 mai 2022.

Potrivit celor relatate de autor necesitatea constituirii Agenției de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău, rezultă din Legea nr.438/2006 privind dezvoltarea regională, precum și Hotărârea Guvernului nr.40/2022 privind aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare regională pentru anii 2022-2028, obiectivul general 3. „*Îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de coordonare și implementare a politicii naționale de dezvoltare regională*”, măsura 3.3. „*Operaționalizarea Regiunii de dezvoltare Chișinău*”.

Subsecvent, crearea Agenției este condiționată și de deciziile Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale nr.18/18 din 26 decembrie 2018 și nr.12/21 din 10 iunie 2021 cu privire la instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Chișinău, prin care se stabilește necesitatea inițierii procedurilor de constituire a ADR Municipiul Chișinău.

Problema existentă este definită de lipsa instituționalizării regiunii de dezvoltare Chișinău și lipsa de acoperire cu politica de dezvoltare regională a localităților din regiunea de dezvoltare Municipiul Chișinău, situație care limitează participarea

autorităților publice locale din municipiu la programele și proiectele de dezvoltare regională.

Reieșind din cele menționate, se impune necesitatea intervenției pentru instituționalizarea politicii de dezvoltare regională în Municipiul Chișinău, prin constituirea Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chișinău (CRD Chișinău) și a Agenției de dezvoltare regională Municipiul Chișinău (ADR Chișinău), precum și crearea condițiilor de îmbunătățire a nivelului de trai al cetățenilor, atragerea investițiilor în infrastructura din Regiunea de dezvoltare a Municipiul Chișinău (RD Chișinău).

Astfel, prin crearea cadrului instituțional al politicii de dezvoltare regională în Regiunea de dezvoltare Municipiul Chișinău, se vor soluționa următoarele probleme:

1. Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă în regiunea de dezvoltare a RD Municipiul Chișinău;
2. Sporirea coeziunii teritoriale și prevenirea excluziunii;
3. Îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de coordonare și implementare a politicii naționale de dezvoltare regională.

Totodată, conform celor relatate, implementarea acestui proiect nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat. Pentru finanțarea cheltuielilor de organizare și funcționare ale Agenției, se vor utiliza sursele prevăzute în Legea bugetului de stat destinate Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală. În acest sens, având la bază cheltuielile operaționale medii ale agențiilor de dezvoltare regională existente, costurile de întreținere a Agenției de dezvoltare regională Chișinău se estimează la circa 5 mln. lei.

În context, relevăm că pînă la prezentarea proiectului spre examinare în ședința secretarilor generali ai ministerelor, analiza de impact asupra acestuia se va consulta cu Ministerul Finanțelor.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ **Svetlana ȚURCANU**

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

31 octombrie 2022 nr. 09/1-09/332

La nr. 06-5229 din 11 octombrie 2022

Referitor la Analiza de impact la proiectul de HG pentru modificarea GH nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**

Ministerul Finanțelor a examinat demersul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale referitor la Analiza de impact la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

În scopul implementării programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală finanțate din mijloacele Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, fapt ce va contribui la sporirea capacităților de dezvoltare a localităților din țară, în anul curent a fost constituită Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală (prin restructurarea I.P. „Fondul de Investiții Sociale din Moldova”).

Mai mult ca atât, întru asigurarea realizării sarcinilor stabilite, implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare locală și, respectiv, gestionarea eficientă a mijloacelor financiare alocate, a fost majorat numărul de unități de personal de la 28 (existente în cadrul I.P. „FISM”) până la 40 de unități.

La **Analiza impactului**, compartimentul 1. Definirea problemei, este menționat faptul că „suburbiile nu au obținut suportul necesar pentru dezvoltare” și „în lipsa unei intervenții, localitățile din suburbia Chișinăului nu vor beneficia de posibilitatea obținerii surselor financiare din FNDRL”, iar în **Nota informativă** se afirmă că „prin finalitatea proiectului respectiv se va oferi posibilitatea localităților din mun. Chișinău să participe la concursurile de proiecte, cu finanțare din sursele FNDRL”. Cu toate acestea, lista proiectelor prioritare de dezvoltare locală pentru finanțare din mijloacele FNDRL în perioada 2022-2023, aprobată conform Anexei nr.2 la Documentul unic de program pentru anii 2022-2024, cuprinde 13 proiecte corespunzătoare autorităților publice locale din componența mun. Chișinău. Prin urmare, APL de nivelul I, inclusiv din componența mun. Chișinău, au acces la resursele financiare din contul FNDRL.

Concomitent, menționăm că circumstanțele crizelor existente la moment, au un impact considerabil asupra posibilităților bugetare de a satisface necesitățile financiare, în special în domeniile de importanță majoră pentru cetățenii țării.

Mai mult ca atât, instituirea Agenției de Dezvoltare Regională Municipiul Chișinău și, respectiv, eventualele costuri suplimentare de organizare și funcționare, în raport cu cele estimate, va determina dezafectarea mijloacelor financiare a FNDRL, fapt care va lipsi unele autorități publice locale de posibilitatea de a beneficia de finanțare pentru implementarea proiectelor din contul acestor mijloace. Având în vedere cele expuse, precum și importanța asigurării implementării politicii de dezvoltare regională în regiunea de dezvoltare Chișinău, Ministerul Finanțelor consideră oportună opțiunea alternativă de realizare a volumului de activități și sarcini ce se doresc a fi atribuite ADR mun. Chișinău, prin consolidarea capacităților ADR Centru.

Totodată, în situația în care decizia privind înființarea ADR mun. Chișinău prevalează opțiunilor existente, întru evitarea constrângerilor financiare asupra bugetului de stat, recomandăm consolidarea eforturilor, a autorităților administrației publice ale mun. Chișinău, în vederea examinării posibilității asigurării, cel puțin parțiale, a cheltuielilor pentru organizarea și funcționare a agenției din contul resurselor disponibile în bugetul municipal Chișinău.

Secretar de stat

Ion GUMENE

*Executor: Moșneaga Diana
Tel.: (022) 26-26-99
e-mail: diana.mosneaga@mf.gov.md*

Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

În temeiul pct. 179 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale prezintă spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, proiectul hotărârii Guvernului *pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova.*

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte care urmează a fi anunțate în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului <i>pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova.</i>
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în vederea realizării prevederilor Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, aducerii în concordanță a Hotărârii Guvernului nr.127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova cu recentele modificări a cadrului normativ în domeniul dezvoltării regionale și locale (Legea nr.27/2022, Hotărârea Guvernului nr.152/2022, Hotărârea Guvernului nr.172/2022).

4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat; Ministerul Finanțelor; Ministerul Economiei; Primăria mun. Chișinău; Comitetul Executiv UTA Găgăuzia.
	Expertiza juridică Expertiza anticorupție	Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare.
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Igor Malai, Șef Direcție politici de dezvoltare regională, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Tel: 022 250 553 <i>email: igor.malai@midr.gov.md</i>
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire</i>)	1. Proiectul hotărârii de Guvern; 2. Nota informativă la proiect; 3. Analiza de impact; 4. Tabelul comparativ; 5. Avizul Cancelariei de Stat, nr. 29 - 69 - 11064 din 16.11.2022; 6. Avizul Ministerului Finanțelor, nr. 09/1-09/332 din 31.10.2022.
8.	Data și ora depunerii cererii	electronic
9.	Semnătura	(semnat electronic)

Secretar general

Lilia DABIJA

Ex: Rodica Gherciu
Tel: 022-250-638
Email: rodica.gherciu@midr.gov.md